ชื่อรายงานการวิจัย : ศึกษาพฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองของ

นักการเมืองท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา

ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์คนอง วังฝายแก้ว, พระครูโสภณปริยัติสุธี,รศ.ดร.

พระครูพิศาลสรกิจ, ผศ.ดร.

ส่วนงาน : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา

ปึงบประมาณ : 2565

ทุนอุดหนุนการวิจัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบ และศึกษาพฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา การศึกษาวิจัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกำหนดขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเรื่อง ศึกษาพฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรมทาง การเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา ซึ่งแบ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Indepth Interview) คือ พระภิกษุสงฆ์ จำนวน 3 รูป ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น จำนวน 9 คน รวมทั้งหมด 12 รูป/คน โดยคัดเลือก แบบเจาะจงเฉพาะเทศบาลตำบลที่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา อำเภอแม่ใจ และ ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้กำหนดผู้เชี่ยวชาญ โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 12 รูป/คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นจำนวน 9 คน กลุ่มพระภิกษุสงฆ์ จำนวน 3 รูป รวมจำนวน 12 รูป/คน กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามชนิดเทคนิคการวิจัย 2 ชนิด ได้แก่ ข้อมูลการ สัมภาษณ์เจาะลึกผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทั้งหมดโดยใช้เทคนิคการ วิเคราะห์เนื้อหาด้วยหลักสังเคราะห์เนื้อหาโดยใช้เทคนิค 6 C^1 ได้แก่ Concept (ประเด็น) Classify (การจำแนกกลุ่ม) Category (จัดหมวดหมู่) Content (สาระสำคัญ) Communication (การ (การจัดกรอบแนวคิด) และเทคนิคใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเทคนิค อธิบาย) และ Conceptualize กระบวนการวิภาษวิธี (Dialectic Process : DP) มี 4 ลักษณะ คือ ลักษณะยืนยัน ลักษณะปฏิเสธ ลักษณะยอมรับและปฏิเสธ และลักษณะหาข้อสรุปร่วม **ผลการวิจัย** พบว่า

 $^{^1}$ นภัทร์ แก้วนาค, **เอกสารประกอบการสอน เรื่อง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ** (Qualitative Data Analysis Techic), หน้า 6.

- 1. องค์ประกอบคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย คุณธรรมและจริยธรรมตามแนวคิดของนักปราชญ์ ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกมา ตามหลักไตรสิกขา ประกอบด้วย การพัฒนา พฤติกรรม (ศีล) การพัฒนาจิตใจ (สมาธิ) และการพัฒนาปัญญา (ปัญญา)
- 2. พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตพื้นที่ จังหวัดพะเยา
- ๓. พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขต พื้นที่จังหวัดพะเยานักการเมืองท้องถิ่นมีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมือง ประกอบด้วย การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ หลัก ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หลักความรับผิดชอบและพร้อม รับผิดชอบของนักการเมืองท้องถิ่น หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม มโนธรรม หลักความคุ้มค่า หลักการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น หลักการบริหาร และหลักองค์กรแห่ง การเรียนรู้ การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมใน ด้านชุมชน ด้านสุขภาพ สวัสดิการ ด้านการศึกษา ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ด้านสิทธิผู้บริโภค และด้านวัฒนธรรม

ผลการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขต พื้นที่จังหวัดพะเยา

- (1) ผลการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ จังหวัดพะเยา ในมิติเจตคติเชิงคุณธรรมและจริยธรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}=4.6$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านเจตคติการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านเจตคติต่อธรร มาภิบาล ($\overline{X}=4.7$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ ด้านการให้ความสำคัญกับองค์กร และด้านให้ ความสำคัญกับวิธีการแบบประชาธิปไตย ($\overline{X}=4.6$)
- (2) ผลการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ จังหวัดพะเยา ในมิติเจตคติเชิงคุณธรรมและจริยธรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}=4.6$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านเจตคติการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านเจตคติต่อธรร มาภิบาล ($\overline{X}=4.7$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ ด้านการให้ความสำคัญกับองค์กร และด้านให้ ความสำคัญกับวิธีการแบบประชาธิปไตย ($\overline{X}=4.6$)
- (3) ผลการประเมินคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ จังหวัดพะเยา ในมิติพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและจริยธรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}=4.7$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านดำรงตนตามวิถีประชาธิปไตย ($\overline{X}=4.8$)

ด้านการใช้ธรรมาภิบาลทางการบริหาร และด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้วยระบบคุณธรรม ($\overline{X}=4.7$) ด้านการบริหารองค์กรมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\overline{X}=4.6$) และด้านพฤติกรรมการแสดงออกการเป็น แบบอย่างที่ดี ($\overline{X}=4.5$)

Research title : Study of Political Behavior Morality and Ethics of

Local Politicians in Phayao Province

Researcher : Asst. Prof. Kanong Wangfaikaew,

PhrakhruSoponpariyatsuthee, Assoc Prof, Dr., Phrakhruphisansorakit, Asst. Prof. Dr.

Affiliation : Mahachulalongkornrajavidyalaya University,

Phayao Campus

Budget year : 2022

Research funding source : Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Phayao Campus

Abstract

This research, Study of Political Behavior Morality and Ethics of Local Politicians in Phayao Province, has proposes to study elements and to study political behavior morality and ethics of local politicians in Phayao province. The scope of informants, who provide important information about the study of political moral and ethical behavior of local politicians in Phayao province, is set in the research. The informants are divided into two groups. The first group is a group of in-depth interviews with 12 specialists including three monks and nine executives of local government organization. The selected informants only have been lived in area of Muang Phayao district, Phayao province and Mae Chai district. Another group is a group of focus group discussion with 12 of specialists who have been selected by purposive sampling method. They are divided into two groups that are a group of executives of local government organization including nine executives and a group of monks including three monks. Criteria of information analysis is set by two research techniques. The first technique is content synthesis via 6 C including Concept, Classify, Category, Content, Communication, and Conceptualize. It is applied for content analysis in in-

depth interview information. Another technique is dialectic process (DC). It has four aspects including affirmation, denial, acceptation and denial, and to come to conclusion.

The research finds

- Elements of morality and ethics of local politician in Phayao province. They are
  including morality and ethics of philosophers' idea that is perception, emotion,
  sensing, and behavior. Another is Tri-Sikkha principle that is behavioral
  development (precept), mental development (concentration), and intellectual
  development (wisdom).
- 2. Behavior of morality and ethics of local politicians in Phayao province.
- 3. Behavior of morality and ethics of local politicians in Phayao province. Improvement of morality and ethics of local politicians are including the political moral and ethical improvement through good governance principles, that are transparency, political participation of people, responsiveness of local politicians, the rule of law, morals and conscience, worth, effectiveness and efficiency, administration, and consensus oriented. And the political moral and ethical improvement through projects or activities is concerning community, health, welfare, education, human rights, environment, consumer rights, and culture.

The result of assessment of political morality and ethics of local politicians in Phayao province

(1) The result of assessment of political morality and ethics of local politicians in Phayao province. For moral and ethical attitude dimension, overall are in highest (X = 4.6) considering of each part consecutively including good role model attitude, good governance attitude (X = 4.7), human rights, realization of the importance of organization, and realization of the important of democracy (X = 4.6).

- (2) The result of assessment of political morality and ethics of local politicians in Phayao province. For moral and ethical attitude dimension, overall are in highest (X = 4.6) considering of each part consecutively including good role model attitude, good governance attitude (X = 4.7), human rights, realization of the importance of organization, and realization of the important of democracy (X = 4.6).
- (3) The result of assessment of political morality and ethics of local politicians in Phayao province. For moral and ethical behavior dimension, overall are in highest (X = 4.7) considering of each part consecutively including being a democracy (X = 4.8), applying good governance for administration and human resource management through ethical principle (X = 4.7), efficiency of organization management (X = 4.6), and good role model (X = 4.5).